Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0075

2026 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras

2026 m. kovo 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2026 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro (2025/2214(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), visų pirma į jos 121, 126 ir 136 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) Protokolą Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje,

– atsižvelgdamas į ES sutarties ir SESV Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo,

– atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 12 d. Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje priimtą Paryžiaus susitarimą ir JT darnaus vystymosi tikslus,

– atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas)[1],

– atsižvelgdamas į ES sutarties ir SESV Protokolą Nr. 12 dėl perviršinio deficito procedūros,

– atsižvelgdamas į Sutartį dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje,

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės

[1] OL L 243, 2021 7 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.

politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97[2],

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentą (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo[3],

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvą (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms[4],

– atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1173/2011 dėl veiksmingo biudžeto priežiūros vykdymo užtikrinimo euro zonoje[5],

– atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1174/2011 dėl vykdymo užtikrinimo priemonių, skirtų perviršiniams makroekonominiams disbalansams naikinti euro zonoje[6],

– atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[7],

– atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo[8],

– atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų[9],

---

2 OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
3 OL L, 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj.
4 OL L, 2024/1265, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.
5 OL L 306, 2011 11 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1173/oj.
6 OL L 306, 2011 11 23, p. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1174/oj.
7 OL L 306, 2011 11 23, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
8 OL L 140, 2013 5 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/472/oj.
9 OL L 140, 2013 5 27, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj.

– atsižvelgdamas į 2025 m. gegužės 19 d. Komisijos paskelbtą 2025 m. pavasario ekonominę prognozę,

– atsižvelgdamas į 2025 m. lapkričio 17 d. Komisijos paskelbtą 2025 m. rudens ekonominę prognozę,

– atsižvelgdamas į 2025 m. lapkričio 25 d. Komisijos paskelbtą 2026 m. Europos semestro rudens dokumentų rinkinį,

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 17 d. Komisijos paskelbtą 2024 m. skolos tvarumo stebėsenos ataskaitą,

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatą „Atsižvelgimas į gynybos išlaidų padidinimą Stabilumo ir augimo pakte“ (C(2025)2000),

– atsižvelgdamas į 2025 m. spalio 22 d. paskelbtą Europos fiskalinės valdybos 2025 m. metinę ataskaitą,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 9 d. Mario Draghi pranešimą „Europos konkurencingumo ateitis“ (M. Draghi pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 19 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Baltoji knyga dėl Europos gynybos ateities 2030 m.“ (JOIN(2025)0120),

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 28 d. paskelbtą Jungtinio tyrimų centro ataskaitą „Measuring sustainable and inclusive wellbeing: a multidimensional dashboard approach“ (liet. „Tvarios ir įtraukios gerovės vertinimas. Daugiaaspektės suvestinės principas“),

– atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 13 d. Tarpinstitucinę deklaraciją dėl Europos socialinių teisių ramsčio,

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 16 d. La Hulpės deklaraciją dėl Europos socialinių teisių ramsčio ateities,

– atsižvelgdamas į Tarybos, Komisijos, Parlamento ir socialinių partnerių 2021 m. gegužės 7 d. Porto socialinį įsipareigojimą,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A10-0036/2026),

A. kadangi Europos semestrui tenka pagrindinis vaidmuo koordinuojant ir derinant valstybių narių ekonominę ir biudžeto politiką, siekiant užtikrinti ekonominės ir pinigų sąjungos makroekonominį stabilumą ir siekiant socialiai teisingos pertvarkos kuriant tvarią ekonomiką;

B. kadangi 2026 m. Europos semestro rekomendacijos bus labai svarbios rengiant nacionalinės ir regioninės partnerystės planus, kuriuos valstybės narės turi parengti;

C. kadangi konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose (KŠSR), parengtose įgyvendinant Europos semestrą, reguliariai numatomas socialinių išlaidų mažinimas, o pajamų didinimo klausimas sprendžiamas retai;

D. kadangi ekonominės perspektyvos išlieka neaiškios, visų pirma dėl Rusijos invazijos į Ukrainą ir netikrumo, kurį lemia protekcionistinė politika, muitai bei įtampa prekybos srityje, ir visi šie aspektai turi neigiamą poveikį ekonomikai;

E. kadangi, remiantis Komisijos 2025 m. rudens prognoze, numatoma, jog BVP augimas ES bus artimas augimo potencialiu, o visiškas užimtumas ir infliacija bus artimi tiksliniam lygiui, nors kai kuriose valstybėse narėse infliacija tebėra per didelė;

F. kadangi Komisija numato, kad visos ES augimas 2025–2027 m. bus 1,4–1,5 proc., o euro zonoje tikimasi mažesnės augimo dinamikos (1,2–1,4 proc.); kadangi tikimasi, kad ES augimo potencialas sumažės nuo 1,5 proc. 2024 m. iki 1,3 proc. 2027 m. (euro zonoje nuo 1,4 proc. iki 1,2 proc.), iš esmės dėl nepalankių demografinių tendencijų;

G. kadangi ES turi didžiulių investicijų poreikių, įskaitant papildomas 800 mlrd. EUR metines investicijas, kurios, M. Draghi pranešime nurodomos kaip būtinos Europos konkurencingumui ir našumui didinti, įskaitant 450 mlrd. EUR, reikalingų vien energetikos pertvarkai, iš kurių 260 mlrd. EUR turėtų būti gauta iš viešojo sektoriaus, kaip nurodo „Institut Rousseau“; kadangi papildomus 800 mlrd. EUR papildomų investicijų numatyta skirti tolesnėms gynybos išlaidoms pagal planą „ReArm Europe“ / Parengties užtikrinimas iki 2030 m.; kadangi šiems investavimo tikslams trūksta atitinkamų naujų nuosavų išteklių, todėl Sąjunga paliekama be fiskalinių pajėgumų, reikalingų jos nurodytiems tikslams pasiekti; kadangi šių poreikių negalima patenkinti vien viešuoju finansavimu;

H. kadangi ES susiduria su dideliais iššūkiais, visų pirma nuolatinėmis grėsmėmis prie savo rytinių sienų, susijusiomis su Rusijos agresijos karu prieš Ukrainą, ir galiausiai geopolitiniu nestabilumu ir prekybos netikrumu, o ilgalaikiai iššūkiai, pvz., žalioji ir skaitmeninė pertvarka, tebėra aktualūs;

I. kadangi SESV nustatytos pamatinės normos, kad valdžios sektoriaus deficitas gali sudaryti iki 3 proc. BVP, o valdžios sektoriaus skola – iki 60 proc. BVP; kadangi ES nominalusis deficitas ir valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP ir toliau viršija pamatines vertes; kadangi tiek nominalusis deficitas, tiek valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP Europos Sąjungoje yra nevienodas, o padėtis valstybėse narėse labai skiriasi;

J. kadangi nuo šios procedūros nustatymo 2011 m. Taryba nepradėjo nė vienos perviršinio makroekonominio disbalanso nagrinėjimo procedūros;

K. kadangi dabartinė Komisija yra įsipareigojusi veikti kaip „investicijų Komisija“ ir kliaujasi Parlamento, kaip vieno iš teisės aktų leidėjo, parama imdamasi reikšmingų veiksmų, kad padidintų ES investicijas iki lygio, atitinkančio žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos poreikius; kadangi Komisija dar turi pateikti tinkamą atsaką į Sąjungos masinio investavimo poreikius, ypač atsižvelgiant į tai, kad Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP) bus nustota taikyti 2026 m. pabaigoje;

L. kadangi ankstesnės krizės, įskaitant COVID-19 pandemiją, parodė, kad bendras ir koordinuotas Europos atsakas sustiprina Sąjungą; kadangi konkurencinėje geoekonominėje aplinkoje Europa savo interesus ir vertybes gali apsaugoti tik vieningai veikdama, kartu atkreipdama dėmesį į patikimos makroekonominės politikos sistemos ir dar glaudesnio ekonomikos ir socialinės politikos koordinavimo Europos semestro metu poreikį;

Ekonominės ES perspektyvos

1. pažymi, kad per pastaruosius penkerius metus ES susidūrė su dideliais iššūkiais, pavyzdžiui, COVID-19 pandemijos protrūkiu ir Rusijos neteisėtu ir nepateisinamu karu Ukrainoje, ir jie turėjo didelį ekonominį poveikį; atkreipia dėmesį į ES masto iniciatyvų ir priemonių, kuriomis siekiama šalinti išorės sukrėtimų ekonominius ir socialinius padarinius, visų pirma EGADP ir Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti (priemonė SURE), veiksmingumą ir poveikį;

2. pažymi, kad, remiantis 2025 m. lapkričio 17 d. paskelbta Komisijos 2025 m. rudens ekonomine prognoze, tikimasi, jog 2025 m. ES BVP padidės 1,4 proc., palyginti su 2024 m., o 2026 m. – 1,4 proc.; pažymi, kad, remiantis šia prognoze, ES vis tiek stipriai atsilieka nuo Jungtinių Valstijų ir Kinijos atsižvelgiant į ekonomikos augimo lūkesčius; pažymi, kad, nepaistant didelių iššūkių, euro zona ir ES pademonstravo atsparumą;

3. pažymi, kad augimo potencialas, kuris parodo augimo lygį, kurį ekonomika gali išlaikyti neviršijant infliacijos, dėl darbingo amžiaus žmonių skaičiaus mažėjimo ES turėtų mažėti nuo 1,5 proc. 2024 m. iki 1,3 proc. 2027 m., o euro zonoje – nuo 1,4 proc. iki 1,2 proc.; mano, kad šie augimo potencialo lygiai yra per maži problemoms, su kuriomis Europos ekonomika susidurs artimiausiais metais, įveikti;

4. pažymi, kad, remiantis Komisijos 2025 m. rudens ekonomikos prognoze, numatoma, kad bendras euro zonos deficitas padidės nuo 3,1 proc. BVP 2024 m. iki 3,2 proc. BVP 2025 m.; pažymi, kad, remiantis dabartine politika, tikimasi, kad 2026 m. biudžeto deficitas padidės iki 3,3 proc. BVP;

5. pažymi, kad 12 valstybių narių deficitas 2027 m. turėtų viršyti 3 proc. BVP, o 10 valstybių narių taikoma perviršinio deficito procedūra;

6. pažymi, kad numatoma, jog valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis su BVP Europos Sąjungoje 2025 m. pasieks 82,8 proc. ir prognozuojama, kad 2026 m. jis padidės iki 83,8 proc., o 2027 m. – 84,5 proc., t. y. daugiau nei Sutartyse nustatyta 60 proc. pamatinė vertė, taikoma atskiroms valstybėms narėms; pažymi, kad numatoma, jog valdžios sektoriaus bendroji skola euro zonoje padidės iki 89,8 % 2026 m. ir iki 90,4 % 2027 m.; pažymi, kad skolos dydis valstybėse narėse yra labai nevienodas;

7. ragina valstybes nares vykdyti apdairią fiskalinę politiką siekiant užtikrinti valstybės skolos tvarumą;

8. primena, kad ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai daro reikšmingą poveikį viešiesiems finansams; supranta, kad ekstremalių meteorologinių reiškinių poveikis ir dažnumas ateityje tik didės;

9. palankiai vertina tai, kad infliacija euro zonoje, 2022 m. spalio mėn. pasiekusi aukščiausią 10,6 proc. lygį, buvo sumažinta iki Europos Centrinio Banko nustatyto tikslinio lygio; vis dėlto pažymi, kad valstybėse narėse infliacija tebėra nevienoda – kai kuriose jų infliacija yra didesnė, be kita ko, tose, kuriose išvystyta energijai imli pramonė; pažymi, kad grynoji infliacija ir infliacijos lūkesčiai tebeviršiją tikslinį dydį; atkreipia dėmesį į užsitęsusį infliacijos maisto ir energetikos srityje poveikį Europos namų ūkiams; pažymi, kad infliacija daro nevienodą poveikį pajamų grupėms – mažas pajamas gaunantys namų ūkiai nukenčia labiausiai;

10. reiškia susirūpinimą dėl to, kad privačiųjų ir viešųjų investicijų trūkumas gali kliudyti tvariam augimui ir konkurencingumui Europoje ir trukdyti ES įgyvendinti ES 2024–2029 m. strateginėje darbotvarkėje nustatytus bendrus prioritetus; pabrėžia, kad valstybės narės turi dėti daugiau pastangų, kad būtų pašalintos kliūtys ir sutelkta daugiau privačiųjų investicijų, laikantis Komisijos santaupų ir investicijos sąjungos strategijos; pripažįsta Komisijos politinį tikslą supaprastinti reglamentavimo sistemą ir gerokai sumažinti administracinę naštą, kad būtų skatinamos privačiosios investicijos; atkreipia dėmesį į tai, kad investicijos tokiose srityse kaip moksliniai tyrimai ir plėtra, infrastruktūra ir inovacijos yra būtinos siekiant skubiai padidinti ES augimo potencialą; primygtinai pabrėžia itin svarbų kitos daugiametės finansinės programos vaidmenį ne tik teikiant viešąsias investicijas, bet ir padedant sutelkti privačiąsias investicijas, ir atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad finansinės priemonės ir biudžeto garantijos yra galingos ir veiksmingos priemonės svarbiausiems ES politikos tikslams pasiekti ir kad jos taip pat yra parengtos naudoti ES masto finansinės priemonės;

11. pažymi, kad Komisijos parengtoje Europos makroekonomikos ataskaitoje pripažįstama, kad būsto įperkamumas yra makroekonomikos ir socialinė problema, visų pirma dėl to, kad ji lemia galimus darbo jėgos judumo apribojimus ir mažina našumą ilguoju laikotarpiu;

12. atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant remti ES technologinę transformaciją ir užtikrinti atsparias tiekimo grandines, kartu išsaugant konkurencingas ir neiškraipytas rinkas, labai svarbu, kad pramonės politika būtų nuosekli ir tikslinga;

13. pažymi, kad vidutinis užimtumo lygis ES dabar yra rekordiškai aukštas, o tai rodo, kad daugumoje valstybių narių darbo rinka yra dinamiška; atkreipia dėmesį į socialinės konvergencijos sistemos integravimą į Europos semestrą; atkreipia dėmesį į tai, kad profesinio rengimo ir mokymo modelis buvo sėkmingai įgyvendintas jį pasirinkusiose valstybėse narėse; apgailestauja, kad valstybėse narėse yra dideli skirtumai, susiję su nedarbo rodikliais, visų pirma atsižvelgiant į jaunimo nedarbą;

14. pakartoja, kad svarbu išlaikyti vienodas sąlygas bendrojoje rinkoje ir ragina valstybes nares imtis veiksmų siekiant stiprinti bendrąją rinką pašalinant vidaus kliūtis;

Atnaujintos ES ekonomikos valdymo sistemos taikymas

15. primena, kad ekonomikos valdymo sistemos reformos tikslas yra ją supaprastinti, padaryti ją skaidresnę ir veiksmingesnę užtikrinant didesnę nacionalinę atsakomybę ir geresnį vykdymo užtikrinimą, pagerinti jos gebėjimą prisitaikyti prie fiskalinės būklės, valstybės skolos ir ekonominių iššūkių nevienalytiškumo ir padėti spręsti vidutinės trukmės ir ilgalaikius iššūkius, su kuriais ES ir jos valstybės narės susiduria, be kita ko skatinant anticiklinę fiskalinę politiką;

16. atkreipia dėmesį į tai, kad pagal reformuotą ekonomikos valdymo sistemą grynųjų išlaidų augimas yra bendras veiklos rodiklis, pagal kurį stebima, kaip valstybės narės laikosi atitinkamų Tarybos rekomendacijų; atkreipia dėmesį į tai, kad daugelio valstybių narių fiskaliniai pajėgumai vis tiek bus nepakankami esminiams fiskaliniams poreikiams patenkinti; pažymi, kad nacionalinė nukrypti leidžianti išlyga jau buvo pradėta taikyti gynybos išlaidoms tik praėjus metams nuo peržiūrėtų taisyklių įsigaliojimo, kaip trumpalaikis atsakas į išimtinius įvykius, kurių valstybė negali kontroliuoti; pažymi, kad nacionalinė nukrypti leidžianti išlyga skirta laikiniems konkrečios šalies nenumatytiems atvejams ir jos negalima taikyti ilgalaikiams struktūriniams poreikiams patenkinti;

17. pabrėžia, kad Komisija išplėtė savo diskreciją pagal reformuotą ekonomikos valdymo sistemą, visų pirma per procesą, kuris sudaro vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų pagrindą; atkreipia dėmesį į Europos fiskalinės valdybos išvadas, kad Komisija pasinaudojo diskrecija atidėdama perviršinio deficito procedūrą arba

priimdama sprendimą jos nepradėti; pabrėžia, kad vienodas ES fiskalinių taisyklių taikymas yra itin svarbus siekiant išlaikyti ekonomikos valdymo sistemos patikimumą, užtikrinti vienodas sąlygas valstybėms narėms ir laikytis nuoseklaus ir tikrai europinio požiūrio;

18. atkreipia dėmesį į 2025 m. spalio 2 d. Komisijos paskelbtus tikslinius ES ekonomikos valdymo sistemos pakeitimus, kuriais siekiama užtikrinti nuoseklumą atsižvelgiant į naujausią ekonomikos valdymo sistemos atnaujinimą;

19. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Europos fiskalinės valdybos išvadas, kad apytiksliai pusė nepriklausomų fiskalinių institucijų oficialiai nedalyvavo rengiant vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus; laikosi nuomonės, kad jei dalyvautų daugiau nepriklausomų fiskalinių institucijų, padidėtų skaidrumas ir išorės priežiūra svarbiu pertvarkos momentu;

Fiskalinės politikos kryptis

20. atkreipia dėmesį į tai, kad viešųjų investicijų pastaraisiais metais gerokai padaugėjo, o apytiksliai pusė padidėjimo buvo 2019–2025 m. dėl ES finansavimo, visų pirma skirto pagal EGADP; pažymi, kad numatoma, jog ši nauda bus gaunama ir po 2026 m. dėl svarbaus persiduodančio poveikio visose valstybėse narėse, ir kad ilgalaikis struktūrinių reformų poveikis galėtų padidinti euro zonos produkcijos dalį iki 1,3 proc. BVP 2020–2033 m., palyginti su scenarijumi, pagal kurį EGADP nebūtų įgyvendinama; reiškia susirūpinimą dėl to, kad 2026 m. EGADP baigia galioti, ir dėl poveikio, kurį tai gali turėti bendrai ES fiskalinės politikos krypčiai; ragina valstybes nares baigti įgyvendinti savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus iki 2026 m. rugpjūčio mėn.; primena, kad skola, išleista EGADP finansuoti, turi būti grąžinta iki 2058 m. tokiu būdu, kuriuo būtų užtikrintas stabilus ir nuspėjamas įsipareigojimų mažinimas;

21. pažymi, kad Komisijos rekomendacija, kad bendra valstybių narių fiskalinės politikos kryptis, nepaisant didelių skirtumų tarp valstybių narių, 2026 m. iš esmės yra neutrali;

22. pabrėžia, kad viešosios pajamos ir viešosios išlaidos yra labai svarbios siekiant užtikrinti nacionalinių biudžetų tvarumą; primena 2026 m. vasario 17 d. Tarybos rekomendaciją dėl euro zonos ekonomikos politikos, kuria raginama mažinti mokesčių atotrūkį gerinant mokestinių prievolių vykdymą, įskaitant mokesčių slėpimo ir vengimo problemos sprendimą, ir kovą su agresyviu mokesčių planavimu; pažymi, kad silpnas vykdymo užtikrinimas mokesčių administravimo srityje ir kovojant su mokesčių slėpimu ir vengimu kenkia fiskaliniam tvarumui ir prisideda prie makroekonominio disbalanso;

23. atkreipia dėmesį į Komisijos programinį politikos pokytį dabartiniame Europos semestro cikle, kai konkurencingumo

kelrodyje pateikiamos gairės dėl Europos semestro dokumentų rinkinio, o ne metinė tvaraus augimo apžvalga; pabrėžia, kad šis pokytis sustiprina Europos semestro sistemos orientavimą; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, kurios parengtos kaip daugiamečiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai dėl reformų, ir valstybių narių pastangų siekti ilgalaikių tikslų tęstinumą; ragina Komisiją užtikrinti holistinę Europos konkurencingumo viziją ir užtikrinti, kad ilgalaikiai pertvarkos prioritetai ir toliau būtų nuosekliai ir darniai atspindėti konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose per kelis vienas po kito einančius Europos semestro ciklus;

Konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos

24. pažymi, kad kiekvienai valstybei narei skirtose rekomendacijose pateikiama rekomendacija dėl fiskalinės politikos, įskaitant, kai tinkama, dėl fiskalinių ir struktūrinių reformų; atkreipia dėmesį į Komisijos įsipareigojimą naudoti Europos semestrą konkurencingumui, stabilumui, ekonomikos augimui, tvarumui ir socialiniam sąžiningumui skatinti, taip pat į Europos semestrą integruoti JT darnaus vystymosi tikslus ir Europos socialinių teisių ramstį; pabrėžia, kad Europos semestras yra pagrindinė priemonė valstybių narių tvirtai makroekonominės ir biudžeto politikai koordinuoti, užtikrinant ekonominės ir pinigų sąjungos makroekonominį stabilumą; atkreipia dėmesį į KŠSR svarbą, nes jos yra Europos ekonominės politikos koordinavimo pamatas; primena, kad konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos – tai politiniai veiksmai, kurie taip pat yra sudedamoji vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinių struktūrinių planų, nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų ir paskelbtų nacionalinės ir regioninės partnerystės planų sudedamoji dalis;

25. primena konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų vaidmenį koordinuojant ES prioritetus; atkreipia dėmesį į tai, kad pažanga veiksmingai įgyvendinant konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas yra nepakankama; pažymi, kad 25,1 proc. konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų 2019–2023 m. nebuvo įgyvendintos arba buvo padaryta nedidelė pažanga; ragina Komisiją persvarstyti konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų rengimo ir tolesnių veiksmų metodiką, visų pirma atsižvelgiant į jų būsimą vaidmenį siekiant gauti ES lėšų; primena savo reikalavimą rengti mažiau konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų ir jas rengti tikslingesnes;

26. atkreipia dėmesį į Komisijos užmojį konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose geriau atspindėti veiksmus, kurie yra labai svarbūs santaupų ir investicijų sąjungai, kaip paskelbta 2025 m. kovo 19 d. komunikate[10];

---

10 2025 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatas „Santaupų ir investicijų sąjunga. Piliečių gerovės ir ekonomikos konkurencingumo skatinimo ES strategija“ (COM(2025)0124).

27. pažymi, kad kitoje daugiametėje finansinėje programoje nukreipiant investicijas ir reformas nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis turėtų būti labiau atsižvelgiama į konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas; laikosi nuomonės, kad reformos ir investicijos turėtų būti atrenkamos atsižvelgiant į jų veiksmingumą įgyvendinant atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, kuriomis siekiama teisingo perėjimo prie žaliosios ir konkurencingos Europos ekonomikos; pabrėžia, kad šiam procesui turi būti taikoma griežtesnė demokratinė priežiūra ir didesnė valstybių narių atsakomybė;

28. pabrėžia didėjančią konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, susijusių su nacionalinės ir regioninės partnerystės planais, svarbą; atkreipia dėmesį į tai, kad dabar nėra jokios skaidrios ar atsekamos metodikos KŠSR parengti ir atrinkti, taip pat nėra aišku, kodėl vienos KŠSR pateikiamos, o kitos – ne, todėl kyla klausimų dėl valstybių narių atskaitomybės ir vienodo požiūrio į jas; ragina Komisiją paaiškinti susijusias procedūras ir atrankos kriterijus; pabrėžia, kad bet koks bendras Komisijos diskrecijos didinimas turi būti vykdomas kartu nustatant atitinkamus *ex post* atskaitomybės mechanizmus ir gerokai pagerinant informacijos srautą į Parlamentą;

29. pažymi, kad 2025 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose daugiau dėmesio skirta konkurencingumui ir supaprastinimui, atsižvelgiant į konkurencingumo kelrodyje nustatytus prioritetus, kartu taip pat atkreipia dėmesį į poreikį suteikti postūmį mokslinei kompetencijai, moksliniams tyrimams ir inovacijoms, taip pat technologinei plėtrai, nes tai yra pagrindiniai ilgalaikio našumo ir atsparumo veiksniai; atkreipia dėmesį į tai, kad socialinei ir klimato politikai konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose skiriama mažiau dėmesio; pažymi, kad kai kurioms valstybėms narėms skirtose KŠSR pateikta rekomendacija palaipsniui atsisakyti subsidijų iškastiniam kurui;

30. pažymi, kad, Komisijos manymu, euro zonos rekomendacija yra svarbiausia Europos grupės diskusijų krypties orientavimo priemonė; tačiau ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų dėl euro zonos rekomendacijų, be kita ko, atsižvelgti į jas rengiant KŠSR; apgailestauja, kad 2025 m. Komisija nepaskelbė euro zonos rekomendacijų įgyvendinimo apžvalgos, kaip ji tai darydavo savo euro zonos ataskaitose; pažymi, kad 2025 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose nepateikta jokių su klimato kaita susijusių rekomendacijų;

Investicijų atotrūkio šalinimas

31. primena, kad M. Draghi pranešime aiškiai nurodyta, jog siekiant padidinti ES konkurencingumą reikia didinti viešąsias ir privačiąsias investicijas ir vykdyti plataus užmojo reformas; ragina Komisiją ir valstybes nares pateikti strategiją dėl investicinių poreikių patenkinimo po 2026 m.;

32. mano, kad ES ekonomikos valdymo sistema, kai tinkama, turėtų būti papildyta ES lygmens priemonėmis ir įrankiais, siekiant kuo labiau sumažinti ES mokesčių mokėtojų išlaidas ir kuo veiksmingiau teikti Europos viešąsias gėrybes ir reaguoti į Sąjungos masto krizes, pavyzdžiui, į šiuo metu vykstančią krizę saugumo ir gynybos srityje; pažymi, kad ES skolos vertybiniai popieriai galėtų būti naudojami kaip lyginamasis indeksas, taip stiprinant ES finansų rinkų integraciją; ragina nustatyti naujus nuosavus išteklius Sąjungos politikai finansuoti; pritaria Europos konkurencingumo fondo ir Veiklą plečiančių įmonių Europos fondo sukūrimui;

33. atkreipia dėmesį į Europos Vadovų Taryba susitarimą 2026–2027 m. laikotarpiui suteikti Ukrainai 90 mlrd. EUR paskolą, grindžiamą ES skolinimusi kapitalo rinkose, užtikrintu ES biudžeto manevringumo marža;

34. pažymi, kad kintančios geopolitinės aplinkos sąlygomis reikalinga dar didesnė valstybių narių vienybė ir solidarumas, visų pirma atsižvelgiant į ES ir jos valstybių narių saugumo problemas; mano, kad Europos saugumo stiprinimas mažinant strateginę priklausomybę išlieka pagrindiniu ilgalaikio Sąjungos atsparumo užtikrinimo aspektu; remia Komisijos pastangas pereiti prie labiau koordinuoto požiūrio į gynybą; pažymi, kad pagal Europos saugumo veiksmų priemonę (SAFE) sukuriama 150 mlrd. EUR paskolos priemonė valstybių narių investicijoms į gynybą remti; vis dėlto apgailestauja dėl to, kad priemonė SAFE grindžiama SESV 122 straipsniu, pagal kurį taikoma ribota parlamentinė priežiūra; palankiai vertina tai, kad grynųjų išlaidų rodiklis neapima viso nacionalinio bendro finansavimo pagal ES finansuojamas programas ir suteikia valstybėms narėms daugiau fiskalinio manevravimo galimybių investuoti į bendrus ES prioritetus, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2024/1263[11], taip padedant stiprinti ES ir nacionalinių biudžetų sinergiją, kuria mažinamas susiskaidymas ir didinama bendras viešųjų išlaidų veiksmingumas kai kuriose srityse, pvz., gynybos srityje; pabrėžia, kad valstybių narių įsipareigojimas didinti išlaidas gynybai neturėtų sumažinti dėmesio kitiems ES bendriems prioritetams;

35. pažymi, kad 16 valstybių narių pradėjo taikyti nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą gynybos išlaidoms; pažymi, kad taip valstybėms narėms suteikiama lankstumo didinti gynybos išlaidas ir nereikalaujama, kad jos tokį padidinimą nedelsdamos finansuotų išlaidų mažinimo arba pajamų didinimo priemonėmis; pažymi, kad šis lankstumas suteikia valstybėms narėms pakankamai laiko didesnes gynybos išlaidas įtraukti į nacionalinius biudžetus; pažymi, kad dėl

---

11 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

dalinio dalyvavimo gerokai sumažinamos numatomos papildomos gynybos išlaidos nuo 650 mlrd. EUR iki maždaug 297–337 mlrd. EUR;

36. perspėja, kad gynybos išlaidos yra vartojamojo pobūdžio investicijos ir jos pačios savaime nepadidina ekonomikos potencialios produkcijos; todėl mano, kad gynybos išlaidos ilguoju laikotarpiu neturėtų būti finansuojamos didesne skolos vertybinių popierių emisija;

37. pažymi, kad svarbu didinti nuoseklumą ir bendradarbiavimą investuojant į gynybą visose valstybėse narėse, visų pirma atsižvelgiant į strategines įgalinančias priemones arba strategines ginklų sistemas, kurios yra per brangios atskiroms valstybėms narėms, atsižvelgiant į skubų poreikį didinti Europos gynybos sektoriaus mastą ir užtikrinti ilgalaikį saugumą ir strateginę autonomiją;

38. primena, kad Komisija nė karto nepradėjo perviršinio disbalanso procedūros, nepaisant to, kad kai kuriose valstybėse narėse einamosios sąskaitos disbalansas nustatomas nuolat; pažymi, kad Komisija įvertins, ar makroekonominis disbalansas yra susidaręs septyniose valstybėse narėse, atrinktose nuodugnioms apžvalgoms pagal 2026 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą atlikti;

°

° °

39. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.